

JAVASLAT

A PILISCSÉVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS

HELYI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTÁSÁRA

ÉS FELVÉTELÉRE

A PILISCSÉVI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁRBA

Készítette:

CSAPUCHA KATALIN

.....
Piliscsév, 2025.05.05.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó személy neve:

Csapucha Katalin, művelődési ház igazgató

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Csapucha Katalin
Levelezési cím: 2519 Piliscsév Hősök tere 10.
Telefonszám: 06-30-7318546
E-mail cím: kata.csapucha@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

PILISCSÉVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ <i>agrár- és
élelmiszergazdaság</i>	☐ <i>egészség és életmód</i>	☐ <i>épített környezet</i>
☐ <i>ipari és műszaki
megoldások</i>	☒ <i>kulturális örökség</i>	☐ <i>sport</i>
☐ <i>természeti környezet</i>	☐ <i>turizmus</i>	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: **2519 Piliscsév, Hősök tere 10.**

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külföldi
magyarország |
|--|-------------------------------------|---------------------------------|---|

3. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A Piliscsévi Szlovák Asszonykórus 1970-ben alakult, a Magyar Rádió által rendezett Röpülj Páva népdal-vetélkedő hatására. Életre-hívói és tagjai dalos kedvű asszonyok voltak. Az akkori tanácsai vezetés és a Hazafias Népfront vezetői, Majnek Márton és Bálint Mihályné iskolaigazgató támogatásával jött létre. Az alapító kórustagok száma 16 fő volt.

Célul tűzték ki a régi pilisi szlovák népdalok összegyűjtését, a hagyományok őrzését, átadását az utókor számára. Repertoárjukat is leggyakrabban ezekből a dalokból állították össze, mind a mai napig is válogatnak közülük.

A megalakulásakor a kórus vezetője Keleczi Józsefné szlovák tanítónő lett, szaktanácsadóként dr. Kálmánfi Béla főiskolai tanár irányította. Kálmánfi tanár úr szakmai irányítóként mindenhová elkísérte a kórust, végig izgulta a fellépéseket és együtt örült velük az elért, egyre nagyobb sikereknek. Hét év múltán a kórus vezetését is átvette, saját gyűjtésén alapuló csévi népdalfeldolgozásait, valamint klasszikusok feldolgozásait tanította be.

A Kórus ezekben az években aratta legnagyobb sikereit. Számos „Kiváló” és „Arany” minősítés jelzi az elért sikereket. Önálló rádió- és televízió felvétel, lemez és kazetta készült abban az időben. Számtalan Pilisi dalt felgyűjtött. Gyűjtése meg is jelent egy kötetben, „Rozmárín zelený” címmel. Jónéhány gyönyörű népdalfeldolgozás is fémjelzi munkásságát, ezért úgy is tekinthetünk rá, mint a pilisi szlovákok Bartók Bélájára. 1988-ban bekövetkezett haláláig látta el a feladatot szívvel-lélekkel. Azután újra Keleczi Józsefné, Rózsika néni lett a kórus vezetője, ő vezeti a kórust mind a mai napig.

A csoportot a helyi Önkormányzat és a Piliscsévi Szlovák Önkormányzat támogatja.

Megalakulásuk óta rendszeres résztvevői voltak a megyei nemzetiségi fesztiváloknak. Rendszeresen szerepelnek mindmáig a községi ünnepeken, rendezvényeken, sok kellemes élményt nyújtva nézőiknek. A kórus műsorában mind a mai napig főleg a pilisi szlovákok dalai szerepelnek, de szlovákiai népdalokat, valamint Bartók Béla szlovákiai népdalgyűjtéseiből válogatott dalokat is énekelnek.

Az Asszonykórus története évszámokon és jelentősebb eseményeken keresztül:

1970: megalakult a kórus, akkor még 'Piliscsévi Menyecskekórus' néven.

Az alakuláskor még férfi tagjai is voltak.

Első kiemelkedő sikereik:

1972: A Magyarországi Szlovákok Szövetsége által szervezett, „Vyletel vták” c. népdal-vetélkedőn való sikeres szereplés.

1973: A Magyar Rádió Nemzetiségi Népzenei Fesztiválján való részvétel.

1974: A Magyar Rádió stúdiófelvételt készített a kórossal, a pilisi tájak dalaiból.

1978: A Magyarországi Szlovákok Szövetsége három napos körutat szervezett meg Veszprém megyébe, ahol a csévi szokásokból elevenített fel a kórus egy „Csévi lakodalmast” és egy „Csévi téli estét”, „Slávna beseda” cím alatt. Ugyanebben az évben országos minősítésen a „Kiváló Kórus” címet nyerték el.

1979: A Magyarországi Szlovákok Szövetsége fennállásának 30. évfordulóján színvonalas műsorral szerepelt a csoport.

1980: A „Vyletel vták” c. népdal-vetélkedőn, Csömörön második helyezést ért el a kórus. Ugyanebben az esztendőben Komárom Megyei Nívódíjat érdemelték ki, a Szakszervezetek Amatőr Művészeti díja elismerést is megkapták. Gyulán Országos Nemzetiségi Fesztiválon vettek részt.

Az Országos Nemzetiségi Fesztiválon a Szocialista Kultúráért Kitüntetést kapták meg. A Magyar Rádió és Televízió által meghirdetett „Röpülj Páva” vetélkedőn a közép-döntőig jutott el a kórus.

- 1981: A Szövetkezeti Pávakörök Találkozóján, Ajkán nagy sikerrel szerepeltek. A Magyarországi szlovákok népzeneje címmel hanglemezt jelent meg, amelyen a kórus több dalt énekel és a borítón is a kórus tagjai láthatóak.
- 1982: „Országosan Kiváló” minősítést kapott a kórus.
- 1983: A Magyar Rádió újabb felvételt készített a kórossal. Ugyanebben az évben a Művelődési Minisztérium a „Kiváló Együttes” címet adományozta a kórusnak. A gyetvai folklórfesztiválon Magyarországot képviselték a csévi asszonyok.

Az elkövetkező esztendőkből is, minden évre jutott egy-egy nívós fellépés, elismerés:

- 1984: Nemzetiségi Fesztivál, Bánk. Gyetva, több napos Folklór-fesztivál.
- 1985: Komárom Megyei Tanács Művészeti díja.
Népzenei együttesek minősítésén „arany” fokozat.
Hangverseny Budapesten a Vajdahunyad Várban.
- 1986: Országos Nemzetiségi Fesztivál, Gyula.
Nemzetiségi Találkozó, Bánk.
- 1987: Fellépés a Magyarországi Szlovákok Országos Kongresszusán.
- 1988: Kultúr-körút Szlovákiában.
- 1989: Országos minősítés: „arany” fokozat (Tatabánya).
- 1990: A Budai Várban rendezett nyári programokon való fellépés.
„Kiváló együttes” cím.
- 1991: Nemzetiségi Fesztivál, Budapest.
- 1992: júniusban Csömörön léptek fel.
- 1993: Martin-ban a „Matica Slovenská” jubileumi ünnepségeken való részvétel.
Ugyanebben az évben részt vettek a Pilisi fesztiválon és a Füzéri Dalos Találkozón is.
- 1994: A Etnikai és Kisebbségi Hivatal „Za našu národnost” nívódíjjal tüntette ki a kórust.
- 1995: A Piliscséven megrendezett Pilisi fesztivál szereplői voltak. Kazetta-felvétel készült a kórossal, közösen a Pilischer Sramli Zenekarral.
Ugyanebben az évben a Vas Lajos Népzenei Szövetség által rendezett népdalversenyen „arany-fokozat” minősítést kapott a kórus.
Részt vettek Martinban a Szlovákok Világifjúsági Fesztiválján.
- 1996: Fellépéssorozat: Táton, Nosztrán, Tatabányán, Bánkon, Esztergomban, augusztus 20-án a budai várban léptek fel.
- 1997: Piliscsév község Önkormányzata „Piliscsévért” kitüntető díjat adományozott a kórus részére, „*Kiemelkedő hagyományörző tevékenységéért, a szlovák nyelv és kultúra ápolásáért*”.
- 1998: júniusban Békéscsabán, majd Szegeden szerepeltek nagy sikerrel.
- 2004: A Magyarországi Szlovákok Szövetsége által rendezett „Zlatý Škovránok” országos szintű vetélkedőn „arany” fokozatot ért el a kórus.

- 2005: A Piliscsévi Szlovák Asszonykórusnak „V Tých Pilišských Horách” címmel zenei CD lemeze jelent meg a 35 éves fennállása alatt a Magyar Rádió Archívumában, a Zenetudományi Intézetben és a Magyar Rádió Szegedi Körzeti Stúdiójában készült és megőrzött felvételeiből. A CD-lemezen a kórus működése során felgyűjtött és előadott hagyományos helyi dalok hallhatóak, ezek közül is a legjellegzetesebbek. Közülük a fiatalabbak már sokat nem is ismernek. Az eredeti, 1970-es évekbeli felvételeket hallhatjuk, így is megőrizve a nemzetiségi identitásuk szempontjából különösen fontos, eredeti népdalkincset.
A világhálón is megtalálható a CD-lemez anyaga, a következő link alatt:
https://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszagi_nemzetisegek/szlovakok/_multimedia/piliscsevi_szlovak_asszonykorus/
- 2012: Nyergesújfalu; „Zlatý Škovránok”; Pilisszentlélek (Huta), Dorog.
2013: Bánkon, arany minősítést szereztek. Országos Nemzetiségi Nap, Budapesten.
2014: Békéscsaba, Nemzetiségi Nap. Hazaváró rendezvény, Piliscséven.
Szlovákiában, a testvértelepülés, Tardoskedd (Tvrdošovce) közönsége előtt és Tarjánban (Komárom-Esztergom megye) léptek fel.
2015: 45 éves évfordulóját ünnepelte a Kórus. A Piliscsévi Pincefalu Fesztiválon szerepeltek.
2016: Fellépéseik: Keszölc; Bánk; Pilisszentlélek; Tatabánya (Zlatý Škovránok); Kóspallag; Nyitra; Dorog.
2017: Dorog, Pilisi Szlovákok Bálja; Leányvár.
2018: A Magyarországi Szlovákok Szövetsége 70. évfordulós ünnepségén; Bánkon; Zlatý Škovránok aranyminősítés; Békéscsaba; Csóvár; Márianosztra; Pilisszentlászló; Drážovce.
2019: Tatabánya-Bánhida, a Templom dala c. szlovák rendezvényen léptek fel.
2020: Fellépések: Tardos, Bánk; Keszölc; Demjén; Esztergom; Pilisszentkereszt.
A COVID okozta átmeneti szünet után ott folytatták, ahol abba hagyták. A régi tagok közül egyre kevesebben vannak és nem könnyű újabb tagokat toborozni.
2021: Tardos: a Magyarországi Szlovákok Napja országos rendezvényen szerepeltek.
2024: Dorogon, a Nemzetiségi napon és a Templom dala megyei rendezvényen léptek fel.
2025: Fennállásának 55. évfordulóját ünnepli a kórus.

Alapító tagok:

Vezető: Keleczi Józsefné (Rózsika)

- Bakonyi Mihályné (Terka)
- Kosztka Gáspárné (Magduska)
- Herczeg Attiláné (Ilka)
- † Hertlik Gusztávné (Mila néni)
- Horváth Lajosné (Berta)
- Hubacsek Károlyné (Hedvi)
- Jónás Mihályné (Katka)
- † Juhász Károlyné (Róza néni)
- † Kara Gyuláné (Tina Valka)
- Kertészfi Vendelné (Magdika)
- Kucsera Józsefné (Ilka)
- † Mihov Gyuláné (Magda néni)
- † Mihov Istvánné (Kati néni)
- † Mihov Mihályné (Mincsi Valka)
- † Nagy Frigyesné (Marka néni)
- Nagy Mária (Marika)
- † Rozbora Józsefné (Mila néni)
- † Salik Béláné (Anka)
- † Silling Józsefné (Maris néni)
- † Silling Mihályné (Ilonka)
- † Szmotni Mihályné (Valka)
- † Szivek Istvánné (Róza néni)
- † Zoltán Istvánné (Mancika)
- † Zubovics Gyuláné (Mariann néni)

A kórushoz később csatlakozott tagok:

- † Rokolya Jánosné (Ilonka)
- † Vojczek Andrásné (Emi)
- Dudás Andrea

Férfiak, akik közreműködtek a kórus szerepléseiben:

- † Salik Béla
- † Szivek István
- † Kosztka Gáspár
- † Rumpli István
- † Posztránszki Mihály

Gyerekek, akik a kórossal felléptek:

Verebes Marika
Vojczek Zsuzsanna
Jurkovics Ilona
Jurkovics Erika
Nagy Bernadett
Kovács Krisztina
Szélpál Zsanett

A kórus jelenlegi tagjai, 2025-ben:

Keleczi Józsefné (Rózsika) - kórusvezető
Hertlik Mónika (Skripek Móni)
Hudecz Jánosné (Holbiska Ilonka)
Kosztka Gáspárné (Ági)
Nemes Gézőné (Marcsi)
Páva Jánosné (Olgi)
Stiaszny Margaréta
Szélpál Andrásné (Iréni)
Szmotni Tiborné (Anika)
Varga Józsefné (Ilka)
Vogyeraczkai Mária

4. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A Piliscsévi Szlovák Asszonykórus 2025-ben ünnepli megalakulásának 55 éves évfordulóját. Tagjai több mint fél évszázados, szívet-lelket gyönyörködtető hagyományörző tevékenységük alatt hiven őrizték települési értékeinket, aktívan 'éltették' az archaikus csévi népdalokat és tovább adták a helyi és a pilisi népdalkincset, az archaikus csévi népdalokat, számtalan fellépésen közvetítették a csévi és pilisi szlovák hagyományokat. (Egy dal a korai repertoárjukból:
https://www.youtube.com/watch?v=zMgI_bHR5mg)

Fellépéseik által ismertté tették településünket és helyi kultúránkat Magyarországon és Szlovákiában is. A kórus tagjai hagyományörző tevékenységük mellett kiváló ismerői helyi kultúránknak, kiváló ismerői és készítői a helyi szlovák népi ételeknek és a helyi süteményeknek. Hagyományápolás és hagyományörzés terén végzett elismerésre méltó, áldozatos munkájukért a Piliscsévi Szlovák Asszonykórusnak a Piliscsévi Települési Értéktárba való felvételét indokoltnak tartom és javaslom, hogy a Piliscsévi Értéktár Bizottság a piliscsévi helyi értékek közé harmadikként, felvegye nyilvántartásába!

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

- Egy dal a korai repertoárjukból: https://www.youtube.com/watch?v=zMgI_bHR5mg
- A 2005-ben kiadott CD-lemez anyaga:
[https://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/szlovakok/_multi media/piliscsevi_szlovak_asszonykorus/](https://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/szlovakok/_multi_media/piliscsevi_szlovak_asszonykorus/)

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: <http://www.piliscsev.hu/korus.htm>

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

Fellépés a kórus korai időszakából, a piliscesévi Kultúrház színpadán. (A képen szerepelnek, balról jobbra: Silling Józsefné, Rumpli Mária; Bakonyi Mihályné, Ravasz Terézia; Jónás Mihályné, Hudecz Katalin; Silling Mihályné, Valovics Ilona; Salik Béláné, Kosztka Anna; Farda Mihályné, Gula Ilona; Hubacsek Károlyné, Kosztka Hedvig; Nagy Frigyesné, Jurák Mária).

A kórus, a korabeli sajtóban megjelent felvételeken.

JAVASLAT A PILISCSÉVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS HELYI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTÁSÁRA
ÉS FELVÉTELÉRE A PILISCSÉVI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁRBA

A kórus, középen dr. Kálmánfi Béla kórusvezetővel.

A kórus a piliscsévi Munkásotthon színpadán. Baloldalt dr. Kálmánfi Béla.

Fellépés a kórus korai időszakából, a piliscségi futballpálya mellett épített szabadtéri színpadon: (A képen szerepelnek, balról jobbra: Silling Józsefné, Rumpli Mária (Maris néni); Jónás Mihályné, Hudecz Katalin (Katka); Silling Mihályné, Valovics Ilona (Icuka); Salik Béláné, Kosztka Anka; Farda Mihályné, Gula Ilona; Hubacsek Károlyné, Koszka Hedvig; Nagy Frigyesné, Gula Marka néni; Szmutki Mihályné, Valka; Rozbora Mihályné, Juhász Emília (Mila néni))

JAVASLAT A PILISCSEVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS HELYI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTÁSÁRA
ÉS FELVÉTELÉRE A PILISCSEVI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁRBA

JAVASLAT A PILISCSÉVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS HELYI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTÁSÁRA

ÉS FELVÉTELÉRE A PILISCSÉVI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁRBA

Életképek a fellépések előtti készülődésekről

JAVASLAT A PILISCSÉVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS HELYI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTÁSÁRA

ÉS FELVÉTELÉRE A PILISCSÉVI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁRBA

Nagy Frigyesné – Jurák Mária a čepceček ligyes kezi készítője
Tetka Marka Nagyová rođ. Juráková známá čivška vyšivárka

PILISCSÉVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS

„V TÝCH PILIŠSKÝCH HORÁCH“

Piliscsév Község Önkormányzata

JAVASLAT A PILISCSÉVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS HELYI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTÁSÁRA

ÉS FELVÉTELÉRE A PILISCSÉVI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁRBA

JAVASLAT A PILISCSÉVI SZLOVÁK ASSZONYKÓRUS HELYI ÉRTÉKKÉ NYILVÁNÍTÁSÁRA

ÉS FELVÉTELÉRE A PILISCSÉVI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁRBA

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánlólevelek

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

A fotók a piliscsévi Kálmánfi Béla Művelődési Ház és Könyvtár Helytörténeti Gyűjteményében őrzött felvételek, a rendezvényeken készített dokumentációk részét képezték, illetve a kórustagoktól kerültek a gyűjteménybe.